

ENKÖPING

INTE TILL SALU

BUDGET 2015 VÄNSTERPARTIET

ÖVERGRIPANDE

Under 2013 och 2014 har flera verksamheter i kommunen tvingats till stora nedskärningar. Andra verksamheter har redan vid årens ingång prognostiserat med stora underskott.

Vänsterpartiet lägger en budget som utgår från de verkliga behov som finns och budgeterar för att nämnderna ska hålla sin budget. Det senare kan låta självklart, men under senare år har det inte varit självklart att nämnderna ens ska försöka hålla sig inom tilldelad budgetram.

Med de behov som finns i kommunens verksamheter och med det relativt goda finansiella läget i Enköpings kommun ser vi ingen anledning att hålla fast vid ett överskottsmål om 2%. Därför föreslår vi att överskottsmålet för Enköpings kommun ska vara 1% över en konjunkturcykel. Istället vill vi använda mer resurser till vissa verksamheter; Socialnämnden, Skolnämnden, Utbildningsnämnden, Vård- och Omsorgsnämnden och Upplevelsenämnden.

En av Vänsterpartiets mest prioriterade frågor är att stoppa vinstintresset i välfärden. Skattemedel ska användas till välfärden, inte till att finansiera vinster inom privata välfärdskoncerner. Därför kommer vi att även fortsatt arbeta för att verksamheter som idag är privatiserade ska återtas i kommunal regi. Vi är övertygade om att det ger en mer effektiv förvaltning av verksamheten. I detta budgetförslag har vi inte räknat in några sådana effektivitetsvinster, dels eftersom avtalstiderna för de flesta entreprenader sträcker sig längre än 2015, men också eftersom det är svårt att mäta förbättringarna i bara kronor och ören. Det handlar lika mycket om att ha mer tid för varje brukare och för att förbättra arbetsmiljön för de anställda.

Om Vänsterpartiet får förtroende att ingå i majoriteten efter höstens val kommer vi att prioritera kommunens roll som arbetsgivare. Idag saknas både gällande policy- och styrdokument för jämställdhetsarbetet och mångfaldsarbetet i kommunen. Kommunen uppfyller inte ens gällande lagstiftning gällande jämställdhets- och mångfaldsarbetet. I Vänsterpartiets Enköping är det självklart att alla erbjuds heltidsanställningar, med möjlighet till deltidsarbete för de som önskar. I Vänsterpartiets Enköping är jämställdhets- och mångfaldsarbetet en vardagsfråga som ständigt finns högst upp på dagordningen i det dagliga arbetet. Vänsterpartiet vill inrätta ett jämställdhetsutskott under Kommunstyrelsen, som ansvarar för att driva på jämställdhetsarbetet, både internt där kommunen har en arbetsgivarroll och externt för att särskilt följa upp och sätta mål för jämställdhet i kommunens olika verksamheter.

Vänsterpartiet vill genomföra en satsning på höjda löner för kommunala låglönegrupper, som oftast är kvinnodominerade. Som ett första steg vill vi under 2015 genomföra generella höjningar för yrkesgrupper med låga medelinkomster inom Vård- och Omsorgsnämnden och Skolnämnden. Intäkten "Generella statsbidrag" utgår i SKLs prognoser ifrån att nuvarande regering får förnyat förtroende i valet i september. Det är en prognos som i dagsläget inte är särskilt trovärdig. Vänsterpartiet föreslår en höjning av kommunalskatten med 75 öre. Det gör vi eftersom behoven inom kommunens verksamheter är så stora. Men vi utgår från att en ny regering i höst kommer att ta över efter den moderatledda. Utan att veta exakt vilka satsningar den nya regeringen gör utgår vi från att stödet till kommunal välfärd kommer att öka. Med en ökning av generella och riktade statsbidrag behöver kommunalskatten troligtvis inte höjas med så mycket som 75 öre. Men vi vill vara tydliga med att om valet står mellan höjd kommunalskatt och sänkt kvalitet i skolan och omsorgen kommer vi att välja höjd kommunalskatt.

Som vanligt saknas i Alliansens budgetförslag underlag för Taxor och Avgifter. Det finns ingen intäktsanalys för de olika avgifterna. Därför är det omöjligt för oss att lägga fram ett seriöst förslag till Taxor och Avgifter. Vår synpunkt att bilagan Taxor och Avgifter behöver vara mer genomarbetad, med en tydlig intäktsanalys för respektive taxa/avgift kvarstår från tidigare års budgetdiskussioner. I vår satsning på Vård- och Omsorgsnämnden, Skolnämnden och Upplevelsenämnden ryms vissa sänkningar av avgifter. Men eftersom intäktsanalyser för taxor och avgifter saknas avstår vi från att göra några särskilda yrkanden – det skulle bara vara gissningar eller grova uppskattningar ändå. Vi väljer istället att budgetera för minskning av avgiftsintäkter på dessa nämnder och återkommer vid höstens budgetarbete med hur stora taxesänkningar som kan göras.

Yrkanden

Yrkanden där Vänsterpartiets budgetförslag skiljer sig från majoritetens.

- Skattesatsen för 2015 fastställs till 21:59
- Fördelning av budgetmedel enligt nedanstående tabell.
- Kommunstyrelsen inrättar ett Jämställdhetsutskott, som ansvarar för jämställdhetsarbetet både internt inom kommunen och gentemot kommuninvånarna i de olika verksamheterna.
- Kommunfullmäktige antar kommunens finansiella mål för 2015:
Resultatet ska vara lägst en procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning under en konjunkturcykel.

Verksamhetens nettokostnad – avvikelser jämfört med Alliansens budgetförslag

Skolnämnden	743	19
Socialnämnden	148	8,7
Upplevelsenämnden	95	3,5
Utbildningsnämnden	202	4
Vård- och Omsorgsnämnden	718	8
Kommunstyrelsen	56,5	-1
Reserv till förfogande	5	-5
SUMMA		37,2

Intäkter – avvikelser jämfört med Alliansens budgetförslag

Skatteintäkter	1785,4	21
SUMMA		21

Skolnämnden

Kommunens skolor, förskolor och fritidshem brottas ständigt med en budget som inte riktigt räcker till. Under 2014 har flera skolor, förskolor och fritidshem minskat sin personalstyrka. Det har talats om stora varsel. Varslen har skjutits på framtiden, men under tiden har varje budgetansvarig chef tagit ansvar för en otillräcklig budget, genom att inte förlänga visstidsanställningar, genom att inte ersättningsrekrytera när personal gått i pension och genom att ta in fler barn i redan för stora barngrupper.

Vänsterpartiet kommer under 2015 att i första hand fokusera på att återställa skolornas, förskolornas och fritidshemmens budget till en mer rimlig nivå, men på sikt ser vi större behov än så. Mantrat att "Varje elev ska kunna utveckla sitt allra bästa jag" är mer än fina ord för oss. Det förpliktar till att tillsätta de resurser som krävs för att varje elev ska få det stöd den behöver för att uppnå de mål skolan sätter upp.

Vi vill uppvärdera förskolornas och fritidshemmens roll. Det vill vi göra genom att minska barngruppernas storlek och genom att garantera alla barn rätten till förskola. Genom att sänka avgifterna till förskola och skolbarnomsorg för familjer med låga inkomster vi uppmuntra föräldrar att välja förskola och skolbarnomsorg. Som kontrast till det har Alliansen infört vårdnadsbidrag, som istället fungerar som incitament för att INTE välja förskola för familjer med låga inkomster.

Även inom skolan, framförallt i de lägre årskurserna, är barngrupperna många gånger för stora.

Vänsterpartiet kommer att fortsätta för att skolorna i Enköping HBT-certifieras. Det är ett av många sätt att motverka mobbing i skolan, men också ett sätt att från skolan bemöta alla barn och föräldrar med den respekt de förtjänar.

Studie- och yrkesvägledning fyller en viktig funktion i grundskolan, framförallt för att hjälpa elever att göra rätt val till gymnasieskolan. Kostnaden för att elever gör omval i gymnasieskolan drabbar kommunens totala ekonomi i alldeles för stor omfattning.

De två kommunala öppna förskolorna är populära i Enköping. Förutom att vara en trevlig samlingsplats för barn och föräldrar fyller de öppna förskolorna en viktig funktion för att ge stöd till föräldrar, både med hjälp av professionell personal och föräldrar sinsemellan. Utanför Enköpings tätort, i Fjärdhundra, Örsundsbro, Hummelsta och Grillby är det framförallt Svenska Kyrkan som bedriver öppen förskoleverksamhet. Det är bra att kyrkans öppna förskolor finns, men Vänsterpartiet vill att även kommunen tar sitt ansvar, för att "öppnis" ska vara tillgängligt flera dagar i veckan. Det kan med fördel ske i samarbete med Svenska Kyrkan och andra aktörer.

Vänsterpartiet vill göra en låglönesatsning på de yrkesgrupper som har de lägsta inkomsterna inom Skolnämnden.

Prioriterade förbättringar under 2015

- 20 timmars förskola för alla barn.
- Lägre avgifter till förskola och skolbarnomsorg för familjer med låga inkomster.
- HBT-certifiera skolorna.
- Mindre barngrupper i förskolan, fritidshemmen och de lägre årskurserna i grundskolan.
- Utbyggd studie- och yrkesvägledning.
- Ökade resurser till elevhälsan.
- Utökad tillgång till skolbibliotek för de kommunala skolorna.
- Avskaffa vårdnadsbidraget.
- Bygg ut öppen förskoleverksamhet även utanför Enköpings tätort, gärna i samarbete med andra aktörer.

Utbildningsnämnden

Vänsterpartiet har motsatt sig nedläggningen av två program på gymnasieskolan. Vi vill redan till hösten 2015 starta upp Barn- och Fritidsprogrammet och Estetprogrammet igen. Det är viktigt av framförallt två anledningar:

- Minska utflödet av elever till andra kommuner/huvudmän.
- Minska avhoppet från gymnasiet

De besparingar som nedläggningen av de båda programmen medför är små och minskar Westerlundiska gymnasiet attraktionskraft i en konkurrensutsatt gymnasieskola.

Vänsterpartiet fortsätter arbeta för att gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska HBT-certifieras. Det är ett av många sätt att motverka mobbing i skolan, men också ett sätt att från skolan bemöta alla barn och föräldrar med den respekt de förtjänar.

Prioriterade förbättringar under 2015

- Starta Barn- och Fritidsprogrammet och Estetprogrammet
- Utöka resurserna till elevhälsovården.
- HBT-certifiera gymnasieskolan och vuxenutbildningen.
- Alla gymnasieelever ska under sin gymnasietid erbjudas ett sommarjobb med kollektivavtalsenlig lön.

Socialnämnden

Socialnämnden har under flera år varit kraftigt underbudgeterad. Det har inneburit att nämnden arbetat efter en budget som inte är godkänd av Kommunfullmäktige. Socialnämnden behöver långsiktiga förutsättningar för att fylla det uppdrag som Kommunfullmäktige och olika lagstiftningar kräver. Vänsterpartiet motsätter sig en privatisering av kommunens boende för ensamkommande flyktingbarn – Rondellen. För att upprätthålla en hög kvalitet, en effektiv verksamhet och den flexibilitet som krävs för att hantera ständigt förändrade lagar och regelverk behöver verksamheten bedrivas i kommunal regi, i nära samarbete med andra kommunala verksamheter.

För att Socialnämnden ska kunna klara sitt uppdrag krävs att andra kommunala verksamheter tar ett större ansvar. Tekniska Nämndens fastighetskontor behöver svara upp mot de behov som Socialnämnden har av ändamålsenliga lokaler för både kontorslokaler och missbruksboenden.

Enköpings Hyresbostäder behöver ta sitt ansvar med att tillhandahålla bostad åt enköpingsbor som avslutat missbruks- och andra behandlingar. Skolnämnden, Utbildningsnämnden och

Upplevelsenämnden är enormt viktiga för att barn inte ska hamna i ett socialt utanförskap som kräver socialtjänstens insatser senare i livet.

Tyvärr går utvecklingen åt fel håll. Antalet barnavårdsutredningar växer i en oroväckande snabb takt. Antalet platser på härbärget för hemlösa räcker inte till. Antalet vuxna med svår missbruksproblematik växer. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökar. När inte samhället i övrigt håller ihop får Socialnämnden mer och mer att göra.

Den budget som Alliansen föreslagit till Socialnämnden räcker inte till för att möta dagens behov, än mindre för att utöka det förebyggande arbetet.

Upplevelsenämnden

Sedan Kultur- och Fritidsnämnden upplöstes och ersattes med Upplevelsenämnden har verksamheten varit underbudgeterad. Det har inneburit nedskärningar i både Kultur- och Fritidsverksamheten, exempelvis genom att badvakterna i Simhallen avskaffades, genom att lägga ner Konsumentvägledningen, genom att skära ned i Kulturskolans verksamhet, genom neddragningar av bibliotekens budget, genom avskaffande av Boken Kommer.

När Upplevelsenämnden bildades poängterade Alliansen att den därmed hade samlat den ”frivilliga” verksamheten under ett tak. ”Frivillig” på sådant sätt att verksamheten inte är lagstyrd. Det är dels en felaktig beskrivning av verksamheten – både Skolbibliotek och Folkbibliotek är lagstyrda. Men i övrigt speglar det vilken syn Alliansen har och har haft på Kultur- och Fritidsverksamhet; Det är sådan verksamhet som kan bedrivas om det finns pengar över.

För Vänsterpartiet har Upplevelsenämndens verksamhet ett stort värde. Genom att erbjuda meningsfulla fritids- och kulturaktiviteter och institutioner till enköpingsborna ökar livskvalitén. Till skillnad från låg kommunalskatt är det dessutom viktigt för en kommun med tillväxtambition att kunna erbjuda träningstider för barn och ungdomar, att det finns bibliotek runt om i kommunen, att Kulturskolan håller både hög kvalitet och har låga avgifter.

Vi vill göra en satsning på fritidsgårdarna i Enköping. De ska vara öppna när behoven är som störst – på helger och skollov. Statistik om besökare på fritidsgårdarna visar att verksamheten i alldeles för liten utsträckning möter flickors behov och önskemål. Flera fritidsgårdar har försökt göra särskilda satsningar för att även möta flickors behov och önskemål, ofta genom att anordna särskilda ”tjejkvällar”. Vi tycker att satsningen är lovvärd, men att den samtidigt avslöjar ett grundläggande problem. Om det krävs särskilda ”tjejkvällar” för att möta flickors behov och önskemål är det lätt att tro att övriga kvällar INTE utgår från flickors behov och önskemål, att övriga kvällar är ”killkvällar”.

Vi är glada över att det opinionsarbete vi bedrivit, både själva och tillsammans med föreningslivet, givit ett visst resultat. När vi sade att det är orimligt att simundervisning och föreningsverksamhet skulle hänvisas till andra kommuner medan den nya Simhallen byggs kallades vi för både oseriösa och oansvariga. Men i själva verket ville vi ta ansvar för både simkunnskap och ett levande föreningsliv. Idag är alla partier överens om att det måste finnas bassänger för simundervisning även under tiden den nya Simhallen byggs. Utan Vänsterpartiets opinionsarbete skulle situationen varit en annan.

Bowlinghallens vara eller inte vara har diskuterats både fram- och baklänges under mandatperioden. Det senaste beslutet är att en bowlinghall ska byggas, men att den ska drivas i helt kommersiellt syfte av en privat entreprenör. För Vänsterpartiet är bowling en idrott som förtjänar samma respekt som övriga idrotter. Därför är det orimligt att just bowling ska bedrivas på helt kommersiell grund, medan övriga idrotter ges betydligt bättre förutsättningar, med kommunala, skattefinansierade anläggningar. Vi kommer under både 2015 och resten av mandatperioden arbeta för att bowling som idrott får samma status och stöd som andra idrotter.

Vänsterpartiet kommer att arbeta för att en ny träningshall för konståkning, ishockey och andra isidrotter byggs, med tillräckligt många omklädningsrum för att möta behoven.

Prioriterade förbättringar under 2015

- Starta ”Boken kommer”-verksamheten igen.
- Återinför Konsumentvägledningen.
- Öka personaltätheten på biblioteken och på Kulturskolan.
- Sänk avgifterna på Kulturskolan.
- Återinför badvakter i Simhallen.
- Bygg en ny träningshall för isidrott.
- Satsa på fritidsgårdar, när behoven är som störst och för både flickor och pojkar.

Vård- och Omsorgsnämnden

Vänsterpartiet vill stoppa privatiseringen av vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Kommunala skattepengar ska användas till vård och omsorg av äldre och personer med funktionsnedsättningar, inte för att finansiera vinster inom privata välfärdsföretag. Vänsterpartiet kommer att arbeta för att privatiserad verksamhet återgår till kommunal regi och att inga nya upphandlingar genomförs.

Vi kommer också att arbeta för att LOV inom hemtjänsten avskaffas och istället ersätts med äkta valfrihet: Brukarna ska få ett större inflytande över vilken hjälp de får. Det ger en mycket större frihet än att få välja utförare i en katalog.

Vi vill göra en lönesatsning riktad till yrkesgrupper med låga medelinkomster.

Alla anställda inom kommunen ska erbjudas heltidsanställningar och så kallade ”delade turer” ska inte användas.

Vi vill avskaffa avgifterna för trygghetslarm. Exakt hur stor kostnad det skulle innebära vet vi inte, men trygghetslarm är för viktigt för att prioriteras bort av brukare som inte anser sig ha råd.